

ERDÉSZETI LAPOK

AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

K Ö Z L Ö N Y E.

Kiadó :

Az Országos Erdészeti-Egyesület.

Szerkesztő :

Bedő Albert.

Megjelenik minden hónapban.

Tizenhatodik évfolyam.

XI. füzet.

November 1877.

Előfizetési díj egy évre 8 frt. Az Országos Erdészeti-Egyesület azon alapító tagjai, kik legalább 150 frt alapítványt tettek, valamint a rendes tagok is a 8 frt évi tagsági díj fejében, ingyen kapják. Oly alapító tagok, kik 150 frtnál kevesebbet alapítottak 3 frt kedvezményi árért járathatják.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapesten, Lipótváros, Hold-utca, 9. szám, II. em. — A lap irányával nem ellenkező hirdetések mérsékelt díjért közöltnék.

Az Országos Erdészeti-Egyesület véleménye a fenyőszú (Bostrichus typographus, L.) ártalmasságáról. *)

A mint igaz az, hogy a fenyőszú soha sem furakodik be száraz fába, s legszivesebben olyanba megy, mely még él, de benne a nedvnyomás, s így annak az ejtett sebbe való beto-
lulása gyenge: ép oly bizonyos az is, hogy a nagy szúpusztítások alkalmával megszállt fák nagy részén a betegségnek semmi tényleges jelét felismerni nem tudjuk, s ha mégis azt állítják az ily fákról utólagosan, hogy azok betegek voltak, ez minden alapot nélkülöz. Ezer meg ezer fát ledönthet az ember, melyekbe a szú épen csak imént furakodott be, s nem találja azokat sem tűik színére, sem nedveik minőségére másoknak, mint a szú által nem bántott állabokban. Hogy egymás mellett álló fák némelyikét a szú tele rakja petéivel, a

*) Lásd az egyesület f. évi október-hó 11-én tartott választmányi üléséről a jelen füzetben közölt jegyzőkönyvnek IX. pontját, a 663. lapon. A szerk.

többieket ellenben azoktól megkíméli, ez arra mutat, hogy ez utóbbiakban időlegesen nagyobb a nedvtólulás, mint az előbbieken; minek oka nem mindig az illető fának beteges állapota, hanem azon individualis sajátsága is lehet, hogy később áll be náluk a nedvtólulás magasabb foka (tavaszszal), mint szomszédaiknál, vagy gyengébbek, mint amazok; gyökereik nincsenek oly kedvező helyzetben, sat. Még azon fákat sem mondhatjuk betegeknek, melyek gyökérzetének felső rétegétől a zárlat megszakítása folytán a tápláló nedvesség megvonatik; mert bírnak még azon képességgel, hogy ha időt hagynak nekik ellenségeik, a talaj alsóbb rétegében kiegészítik gyökérzetüket, itt foglalván el azon tért, melyet a felső réteg kiszáradása folytán elvesztettek.

A nedvbőségnak és az erőteljességnek, bizonyos maximumig minden lehető foka meg van egy állabban; de azért a gyengébb egyedeket nem lehet halálra kárhóztatni; mert azoknak még akkor is igen fontos szerepök van, kivált lúczfenyő állabban, ha annak levágási korát elérni nem fogják. Az ő feladatuk ugyanis az erőteljesekkel együtt az állab zárlatát fenntartani, melynek megszakítása a lúczfenyvesekre nézve sokkal veszedelmesebb, mint bármely más fanemre nézve; mivel e fanemnek zsinór és czérnaszál vékonyságu gyökerekből álló sűrű gyökhálózata a talaj legfelső televényes rétegében van leginkább elterjedve, úgy hogy az csaknem csupaszon fekszik a józárlatu lúczfenyveseknek mindig üde talaján, nedves légben fürödve, vagy csak alig van lehullott tűkkel és mohával takarva. Ha a gyengébb fákat, kivált szélnek kitett és szárazságra hajlandó hegyéleken és déli hajlásu helyeken a szű elpusztítja, a mi e rovar nagy elterjedésénél már a megszállás első évében megtörténik, akkor ezek tüiket elhullatván, hézagos lesz az állab, s a tavaly még erőteljes fának felső gyökerei a talaj felső rétegével együtt a nap hevének és sze-

leknek kitéve lévén, előbbieik elszáradnak s utóbbi is kiszáradván, a megmaradó gyökereknek is sokkal kevesebb táplálékot képes adni, mint korábban. Egyidejűleg a fa koronájának levelei és a héj, nagyobb melegnek lévén kitéve, a fa rendellenes állapotba jő, gyengébb lesz benne a nedvnyomás, s ép oly kevéssé fog most ellenállani a szúnak, mint tavaly gyengébb társai. És így megy az egyszer megindult pusztulás éveken át tovább-tovább, míg egyetlen fa sem marad azon, összefüggő, zárt lúczfenyvesel borított erdőben életben.

Ezért károsabb a szú a lúczfenyőnek, mint más fanemnek!

Ha a szú a gyengélkedő fákat meg nem támadná, akkor azok még életben maradnának, s teljesítnék feladatukat a talaj fedezésére nézve mindaddig, míg erőteljesebb, s őket túlszárnyaló szomszédaik ágaikat felettük kinyujtva, zárkózódnának. Így van ez azon esetben is, ha széltörések, hernyórongálás, vagy más bajok gyengítették meg az állapot, illetőleg annak egyes fáit. A rendellenes állapotba jött állab egy-két év alatt magához jönne, ha a résen lévő fenyőszú erre időt engedne; de ha ez is a többi ellenséghez szegődik, áldozatul esik az állab. Ha az állapot egy baj, vagy ellenség meg nem ölte, hanem rendes állapotából csak kihozta, és akkor neki esik egy másik ellenség s teljesen tönkre teszi, ez esetben nem lehet ez utóbbit ártalmatlannak mondanunk, annyival is inkább, mert nélküle az állab magát még kiépülte volna.

Hogy a szú valóban árt, azt mutatják azon tények is, hogy azon erdősegekben, hol az állab tisztán tartatik, s a szú elszaporodásának czélszerűen alkalmazott és kezelt fogófák által gátot tudnak vetni, ott pusztítás nem mutatkozik. Ha azonban oly rendkívüli eset áll be, midőn a szúnak elszaporodási tanyául szolgáló rengeteg széltöréseket feldolgozni sem elegendő idő, sem erő nem áll rendelkezésre; akkor emberi

erő a baj terjedésének rendszeren gátot vetni nem képes és az állatok holdjainak ezrei mennek veszendőbe.

Hogy dr. Liedemann K. moszkvai tanár a Reviczky Matejecz ur mellett tartott értekezésében a Moszkvát környező erdőkben a szűt veszélyesnek nem ismerte fel, annak oka saját szavaiból kiderül. Ott ugyanis csupa szállaló üzemben kezelt és őserdők vannak, melyeknél a zárlat egészen más természetű, mint a mi egyenkoru műerdeinkben. Ott az egyes fák kidöntése, vagy a szű által való megölése, semmi jelentékenyebb veszélylyel nem jár a többi erdőre nézve, mert ugyszólva minden fa, vagy legalább azon kisebb csoportok, melyekből az erdő áll, talajnövényzettel és fiatal aljfával vannak egymástól elszigetelve, és ritka állásban nővén fel, ágazatuk nagyon mélyen terjed a föld felé; hasonló tapasztalattal bir egyébiránt a bizottság Magyarország Karst vidéki erdeiből is. A szálalt és őserdőkben minden magára álló fa vagy facsoport önmagát védi. Ilyen erdők nálunk is nagy számmal vannak, s ámbár a tarvágás által felujított vagy egyenkoru műerdőkhöz szokott szakemberre nézve lehető legrosszabb benyomást tesznek is, de általában nagyobb ellenállási képességet tanusitnak a külső támadásokkal szemben.

A fennebbieknél fogva a kiküldött bizottság a fenyőszűt ártalmasnak és ellene a cselfák czélszerű alkalmazását a tarvágás által felujított vagy egyenkoru műerdőkben helyeseknek tartja.

A cserkéreg és tölgymivelés nemzetközi kiállítása Berlinben.

A mennyire megtisztelő volt reám nézve e lapok t. szerkesztőjének azon megbizása, hogy a f. évi szeptember 8-án Berlinben tartandó cserkéreg és tölgymivelési nemzetközi kiál-